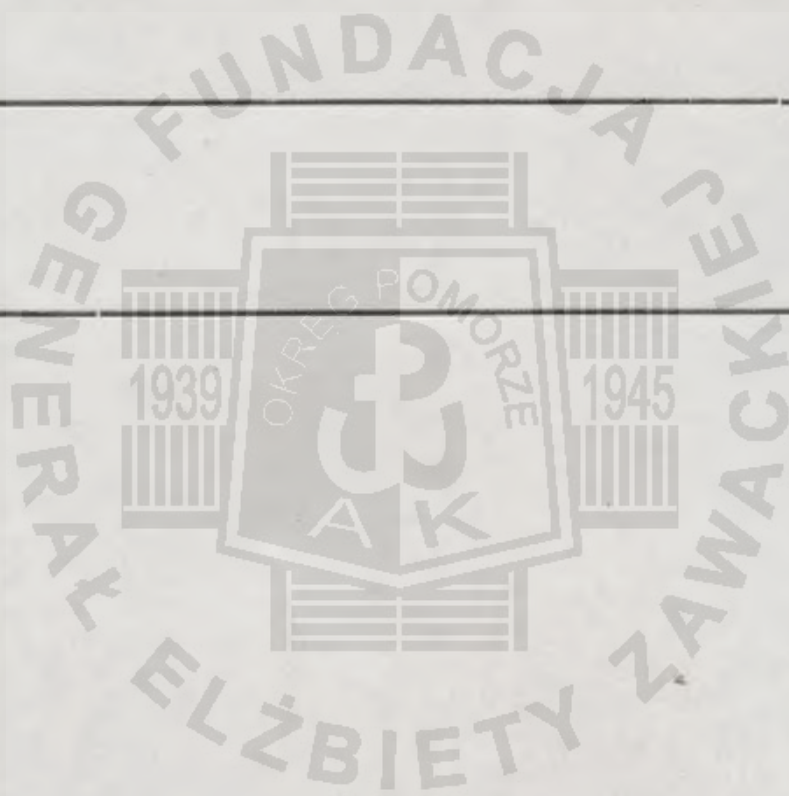

MEMORIAŁ
Generał Marii Wittek

A. Rojewski opisał 2014

LJP

Wolumen 88-100

nr. 604 387

ŁYCZKOWSKA

zam. Pękała

Maria

1421/USK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

1421/USU

LUP

Łyczkowska Maria

zam. Pełeta

T. 142.1

I./1. Relacja ✓ K. 2, s. 1-4

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora ✓ K. 16, s. 20

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora ✓ K. 3, s. 1-6

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja ✓ K. 1, s. 1-2

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie —

I/1 Relacja

Relacja Lyczkowskiej Marii zew. Polska sporządzona
według schematu relacji o wojennej służbie kobiet - żołnierzy
w I i II Armii WP w l. 1939-1945.

Relacja podpisana z datą 12 V 1998r.

złapisz oryg. k. 2, s. 1-4

Relacja przekazana do Fundacji Imie Królowej Elżbiety w 1998r.

**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
w I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można również sporządzić w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu, ale nie rozdzielać opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko / także panieńskie z datą zmiany /, imiona *Maria
Pekata z.d. Łyczkowska*
2. Data i miejsce urodzenia / w przypadku wsi podać powiat / *Zmieniłone urozitko Kikiela Maria
przed wojennym miasto Struj woj. Stanisławowski
03.05.1922r.*
3. Imiona rodziców, nazwisko panieńskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej
*Michalina i Jan Łyczkowsky z.d. Krajcowska
ojciec Kowal i rolnik*
4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu *Pekata Maria*

88-100 Inowrocław tel.

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie / nazwy szkół i lata ich ukończenia / *Średnie Bochoroczaany
1939.*
2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem *Wola Lubowitka pow. Żydaczów
woj. Stanisławowski*
3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem / nauka, praca - jaka ? / *uonika w szkołach*
4. Przynależność do ZHP, PWK, PCK, Związek Młodzieży Wiejskiej, Sodalicja Mariańska

Maria Pekata

I/1/2

I/1/2

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna.

Po wybuchu wojny 1 września 1939r. będąc w szkole średniej w Pochoraczanach woj. Starobiałych, miałem Marię Łyczkowską z Holi Dubomirskiej pow. Żydaczów wyjechałem wraz z całą szkołą tj. w składzie dziewczęta jako

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji / jakiej? / Warszawa było nas około 80 dziewcząt dojeżdżaliśmy do stacji kolejowej Chodorów i bombardowaliśmy pociąg i tor, byliśmy amusseni uciekać do snych rodzin, kto jenerał był syn.

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR? / wywiezienie, aresztowanie,

ewakuacja, miejsce pobytu - charakter pracy / 10. lutego 1940 roku aresztowano naszą całą rodzinę NKWD i zostawiono nas północną Syberię do Łagru Dept Syktydyński rej. Komi ASSR. Tam pracowaliśmy przy wyrabianiu lasu wraz z siostrą Anną i bratem Karolem, do chwili aresztacji

10. września 1941 roku. Od tej daty próbowaliśmy wraz z całą rodziną ucieknąć w kierunku stacji kolejowej Murarzy Kirovska. Obłoty jechaliśmy dotarliśmy tylko do Obłotowa z braku żywności i zoczymośmy przez NKWD.

2. Moja droga do wojska polskiego / mobilizacja, zaciąg ochotniczy / pracowaliśmy w kolchozie do 1943.

16 sierpnia 1943 roku zostałem powołany do polskiej dywizji i na powołaniu pisałem ochotnik do polskiego wojska. Mieliśmy próbować drogę do stacji kolejowej 270 km. przejść, zaimu znabraliśmy się w

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania. Siedlcach nad Oką.

W Siedlcach przydzielono mi do batalionu Kobieckiego Emilii Platcer

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową Przydzielono do Łączności

W czasie tej służby zostałem ranny "w nogę prawą"

Po wyjściu ze szpitala polowego skierowano mnie do szkoły i przydzielono mi do kompanii Hartowickiej

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku

Kolejno przechodziłem stopnie od szeregowca do sierżanta

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku / szkoły, kursy, itp. / szkoła wartownicza około, sanitariuszek i szkoła tresowania

7. W jakich bitwach brała udział / miejscowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i

kiedy? / bratemu udało się w forsowaniu Wisły pod Warszawą

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data / *W chwili zwolnienia ze służby miałam stopień kaprala, następnie kolejne stopnie od kaprala do podporucznika*

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne *Wyryta mi Kierokopie w sumie*

9 sztuk, są to części bojowych, i części społecznych.

Brak kierokopie zdjęte z okresu wojny i działalności społecznej

V. ŻYCIORYS POWOJENNY *po zwolnieniu mnie z wojska wyjechałam z matką również z wojskowego i otrzymałam pomocniczą gospodarstwo bez*

inwentarza i mieszkałam w tym burzku z trudem do możliwości na miesiąc

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ ^{warunki} służby wojskowej na życie powojenne. *W pierwszych warunkach bardzo trudnych było zapewnienie możliwości do przejęcia*

i zagospodarowanie domu i inwentarza, po matce dochodził mi

z matką do warunków jako tako warunków. Gdy jeszcze moje

zdrowie było bardzo nadszarpane przeżyciami wojennymi

i ranami. Po kilku latach ciężkiej choroby dochodził mi do

normalnych warunków. W latach 60. dłuższych zacetowałam

sie w dziedzinie w pracach społecznych, Prowadziłam Pogodanki

z młodzieżą w szkołach podstawowych i szkołach średnich mieszam

w całym powiecie Inowrocławskim i Kruszwickim.

Zakładałam kółka ZbOWID, inwalidów wojennych kółka gospodarki

wiejskich, Kółka Rolnicze, w których zajmowałam się

Funkcje w zarządach. A w ostatnich latach złożyłam

Kółko Związków Sibiraków w Inowrocławiu.

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska.

po zwolnieniu z wojska znalazłam się w sytuacji bezmałżeńskiej

rodzina. moja była jeszcze we sferze brat w czasie wakacji

pod Leszno zginął w boju, nie miałam gdzie pójść, zabrałam

mnie było. Wkrótce w czasie jazdy z Wrocławia do Zambronia zapoznalam

się z przyrodnym mężem który mnie skierował do swojej rodziny.

3. Obecne źródło utrzymania / emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy

wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa /

Dzisiaj jestem inwalidą wojennym drugie grupy

Il/1/4

5. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzystała

z Lekarsa Rejonowego
w Inowrocławiu

6. Czy była represjonowana po wojnie / sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, kłótnie, okoliczności, data, miejsce /

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodziców, męża, dzieci - ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

Rodzice i całe rodzeństwo
było deportowane do północnej Syberii
do Republiki Komu A.S.S.R. Syktywodyński rejon

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego.
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji.

Czytelny podpis

Rekoto Maria

Data 12.05.1998

I/2

Dokumenty (sensu stricto) dotyczące rełatora ksienokopie

1. Zaświadczenie w języku rosyjskim Nr 3399 z 1942 r. - 1943
rskopis ksienokopie k. 2, s. 4
2. Zaświadczenie wojskowe Nr 15/45. wydane przez Wojsko Polskie
Rejonowa Komenda Uzupolowa; datum datu 22 I 1945
Zaświadczenie na rzeczisko Kikiele Mańce zmieniane (przez awansowanie)
przez MKUB w 1940 r. w sprawie rodziny Łyczkowska.
rskopis ksieno k. 1 s. 5
3. Legitymacja Nr 0466, odznaczenie Półkrogi Mańce przez MON, U-ua
4. 04 1969 " Medal za Wzrost" k. 1, s. 6
4. Leg. Nr 27399 z daty 5 II 1970 r. MON, Medal za udział w walkach o Białą
k. 1, s. 7
5. Leg. nr 0532, data 4. 04 1969, MON, Medal za Odry, Nysy, Baltyk"
k. 1, s. 8
6. Leg. nr. 4758/DK, U-ua 4. 04 1969, MON, Medal Zuchwałości i Waleczności 1945
k. 1 s. 9
7. leg. nr 219-70-146, U-ua 4 II 1970, MON, Srebrny Medal, "Zasłużonym
na Polu Chwały" k. 1, s. 10
8. Leg. Nr 1733-74-52, U-ua 19 X 1974, Uchwały Rady Państwa
odzn. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski
k. 1 s. 11
9. Leg. nr 156-69-294, U-ua, 26 VIII 1969, Uchwały Rady Państwa
odzn. Srebrnym Krzyżem Zasługi k. 1, s. 12
10. leg, U-ua, 22 II 1969 r., Uchwały Rady Państwa, odzn. Medalem
40-lecia Polski Ludowej k. 1, s. 13
11. leg. Odznaki Granatowej, U-ua 4. 04 1969
k. 1 s 14-15
12. leg. nr 7299/86 notowanie Odznaki Honorowa Sybiraka
k. 1, s. 16-17
13. leg. 403/79, U-ua, 28 II 1979 r.
Odznaka Honorowa zasłużonego
Sztabacza ZIL k. 1, s. 18
14. Nominacja na stopień St. sierż. Sztabowego, 1973 r. k. 1 s. 19
15. Nominacja na stopień podporucznika, 1982 r. k. 1 s. 20

I/2/1

11/24 4/24

Форма 6. Заполняется в УРО (УРЧ) только чернилами и разборчиво

ИТК НКВД

ФОРМУЛЯР К ЛИЧНОМУ ДЕЛУ № 3399

- 1. Фамилия (кличка) Вайсманово
- 2. Имя и отчество Анна Ивановна
- 4. Год и место рождения 1928 г. Владимир
- 6. Национальность Роман на подданство
- 8. Бывш. партийность и стаж б/п.
- 12. Служба в органах ОГПУ/НКВД
- 15. Место жительства перед арестом Вильгельм
- 21, 22. Профессия и специальность нет.
- 23. Занимаемая должность до ареста

Осужден 1/ср 3ч. Секретарь
наименование судебного органа
 Когда 10.10.42 по ст. ст. УК на срок 4 м.
 Начало срока 2.10.42

Дополн. меры наказания
 Прибыл в лагерь 13. Октя с 2 этапом

Рост 174 оставлен. сличи. дела в УРЧ В-206
 Телосложение норм р-на (отдел)
 Цвет волос 1/4 1942 г.
 Глаза Зам. нач. УРЧ
 Нос (м. п.) Инспектор

Подпись заключенного Ивановна
полностью фамилия, имя, отчество, подпись

ОТМЕТКИ О ДУЖЕНИИ

I/2/2

I/2/3

Изменения срока по
зачетам, льготам, сударшен
поставкой, орган. НКВД,
личности

За какое
время

На сколько
сокращен

На сколько
сокращен

Новый конец
срока

Подпись ин-
спектора

краткое
содержа-
ние

когда и
куда на-
правлен

результ-
таты

Задан. заключен.

дата

объявлен результ.
роспись
з/к

Где содерж.
(р-н, отряд)

Место работ
и выполн.
работа

ХАРАКТЕРИСТИКА
Поведение, отношение к труду,
поощрения, дисциплинарные
взыскания и прочее

Дата аттеста-
ция и под-
писи Нач. от-
ряда и
воспитателя

15/11/43

до 09/12/49

[Handwritten signature]

Морис Умидов

1912

Башкир

Старшина

Оренбургский
отряд 5 км. с. с. с.

Вн 26/11/42 по 1/11/43

№ 8/1/43

№ 8/1/43

27.12.43 15/11/43 2

T/2/4

РЕЗУЛЬТАТЫ МЕДИЦИНСКОГО СВИДЕТЕЛЬСТВОВАНИЯ

Год, месяц, число | Краткое описание физического состояния, диагноз к какой работе признан годным (Писать разборчиво по-русски. Запись скрепляется подписями пред. комиссии и члена комиссии—врача)

19/4
19/4 1942 | К. греназ. излучу годен

Молодецкий

СОСТОИТ НА УЧЕТЕ

- Малярик
- Сифилитик
- Триппер
- Психозный
- Эпилептик
- Трахома

I/2/5

WOJSKO POLSKIE

Rejonowa Komenda Uzupelnien

w Sublimie - miescie

Dnia 22 / Stycznia 1945 r.

AX

Zaświadczenie wojskowe Nr 15/45 //duplikat//

dnia 3 maja 1945 r.
Lubonickiej G.

uznany za niezdolnego do służby wojskowej.
Porozk 386-42.

18
67-645 z dnia 8 stycznia 1945 r.
Stycznia woj. stanislawskiego został orzeczone

z wyłączeniem z rejestru, na podst. § 113 pkt 1

Rejonowy Komendant Uzupelnien
lub
Przewodniczący Wojsk. Kom. Pob.

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

LEGITYMACJA Nr. 0466

Warszawa, dnia 4.04. 1969 r.

I/2/16 11/24
Na podstawie Dekretu Prezydium Krajowej
Rady Narodowej z dnia 26 października
1945 r. o ustanowieniu „Medalu
za Warszawę”

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

nadal

Ob. PEKAŁA Maria

c. Jana

„MEDAL ZA WARSZAWĘ”

SZEF DEPARTAMENTU KADR
MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

Wielki

L12/2 11/24
POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

LEGITYMACJA Nr 27394

Warszawa, dnia 5 maja 1980 r.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Na podstawie art. 1 ust. 3 ustawy z dnia
21 kwietnia 1966 r.

nadaje

Ob. PEKAŁA Maria

c. Jana

MEDAL ZA UDZIAŁ W WALKACH O BERLIN

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

[Handwritten signature]

I/2/81
11/24
POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

LEGITYMACJA Nr 0532

Warszawa, dnia 4.04. 1969 r.

Na podstawie Dekretu Prezydium Krajowej
Rady Narodowej z dnia 26 października
1945 r. o ustanowieniu „Medalu
za Odrę, Nyse, Bałtyk”

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

nadal

Ob. PEKAŁA Maria

c. Jana

„MEDAL ZA ODRE, NYSE, BAŁTYK”

szef DEPARTAMENTU KADR
MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

Michalski

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

LEGITYMACJA Nr 4758/DK

Warszawa, dnia 4.04. 1969 r.

17/2/9

AA/24

Na podstawie Dekretu Prezydium Krajowej Rady Narodowej z dnia 26 października 1945 r. o ustanowieniu „Medalu Zwycięstwa i Wolności 1945 r.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

nadal

Ob. PEKAŁA Maria

c. Jana

dnia 9 maja 1946 r.

„MEDAL ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI
1945 r.”

SZEF DEPARTAMENTU KADRY
MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

[Handwritten signature]

I/2/70 K.A. 11/264/2

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 219-70-146

WARSZAWA

dn. 4 maja 19 70r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 4 maja 1970 r.

odznaczony (a) został (a)

Ob. PEKAŁA

Maria c. Jana

SREBRNYM MEDALEM
„ZASŁUŻONYM
NA POLU CHWAŁY”

PRZEWODNICZĄCY RADY PAŃSTWA

Marian Spychalski
MARIAN SPYCHAŁSKI
MARSZAŁEK POLSKI

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 1733-74-52

WARSZAWA

dn. 19 grudnia 1974 r.

11/24
UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 19 grudnia 1974 r.

odznaczony(a) został(a)

Ob. PEKAŁA

1945
Maria c. Jana

KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ODRODZENIA POLSKI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

[Handwritten signature]

I/2/12
11/24

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 156-69-294

WARSZAWA

dn. 26 sierpnia 1969 r.

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 26 sierpnia 1969 r.

odznaczony (a) został (a)

Ob. PEKAŁA

Maria c. Jana

SREBRNYM
KRZYŻEM ZASŁUGI

PRZEWODNICZĄCY RADY PAŃSTWA

Marian Spychalski
MARIAN SPYCHAŁSKI
MARSZAŁEK POLSKI

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

WARSZAWA

dnia 22 lipca 1984 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

Nr. 119/7 /84 M

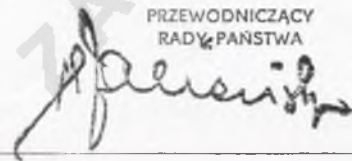
odznaczony(a) został(a)

Ob. PEKAŁA

Maria c.Jana

MEDALEM
40-LECIA POLSKI LUDOWEJ

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

FRAGMENT Z OBRAZU „GRUNWALD” JANA MATEJKI

W ROKU 1410 dnia 15 lipca, połączone wojska polskie, litewskie, smoleńskie, kijowskie, czeskie i morawskie, silne swoją jednością stoczyły na polach Grunwaldu zwycięski bój ze śmiertelnym wrogiem Słowiańszczyzny – krzyżakami.

W ROKU 1945, kiedy bohaterką walki Narodu polskiego kierowała Krajowa Rada Narodowa, żołnierz polski walczył ramie przy ramieniu z żołnierzem radzieckim, stanął z nim jako zwycięzca na gruzach Berlina.

Na wszystkich polach walki i na ziemi ojczystej Polacy zmagali się przez blisko 6 lat po bohatersku ze swym odwiecznym wrogiem. Po latach ciężkiej walki z Niemczyzną, narody milujące wolność z wielkim Związkiem Radzieckim na czele, rozgromiły Niemcy, ratując świat przed barbarzyństwem faszystowskim. Drugi Grunwald przyniósł ojczyźnie wolność, demokrację i powrót Ziemi Zachodnich do Macierzy.

Odnaka Grunwaldzka jest symbolem zwycięstwa nad Niemcami.

I/2/14

11/24

ROZKAZEM Z DNIA 22 LIPCA 1945 ROKU
NACZELNY DOWÓDCA WOJSKA POLSKIEGO

nadał:
uczestnikowi walki zbrojnej z Niemcami
w latach 1939 – 1945

Ob. PEKAŁA Maria

c. Jana

ODZNAKĘ GRUNWALDZKĄ

DEPARTAMENTU KADRY
SEKCYJA Obsługi Narodowej
Reclusek

Nr 145047 g. dr Zygmunt ZIELIŃSKI

Warszawa, dn. 4.04. 1969 r.

I/2/15

Wojsk. Zakł. Graf. W-wa: Zam. 377. CM-25892

RZECZPOSPOLITA POLSKA
NACZELNE DOWÓDZTWO
WOJSKA POLSKIEGO

LEGITYMACJA
ODZNAKI GRUNWALDZKIEJ

I/2/196 11/124

LEGITYMACJA

Nr 7299/96

UCHWAŁĄ
ZARZĄDU GŁÓWNEGO
ZWIĄZKU SYBIRAKÓW

została nadana

Panu (i) Marii

Pękała

ODZNAKA HONOROWA
SYBIRAKA

R. Reiff Prezes

Warszawa, dnia 20.08.1996r.

ZWIĄZEK
INWALIDÓW WOJENNYCH PRL

LEGITYMACJA

Nr 403/79

Warszawa

dn. 28 maja 1979r.

Uchwałą

Prezydium Zarządu
Głównego ZIW PRL

nadana została

Kol.

M A R I A
P Ę K A Ł A

w dowód uznania zasług
dla ZIW

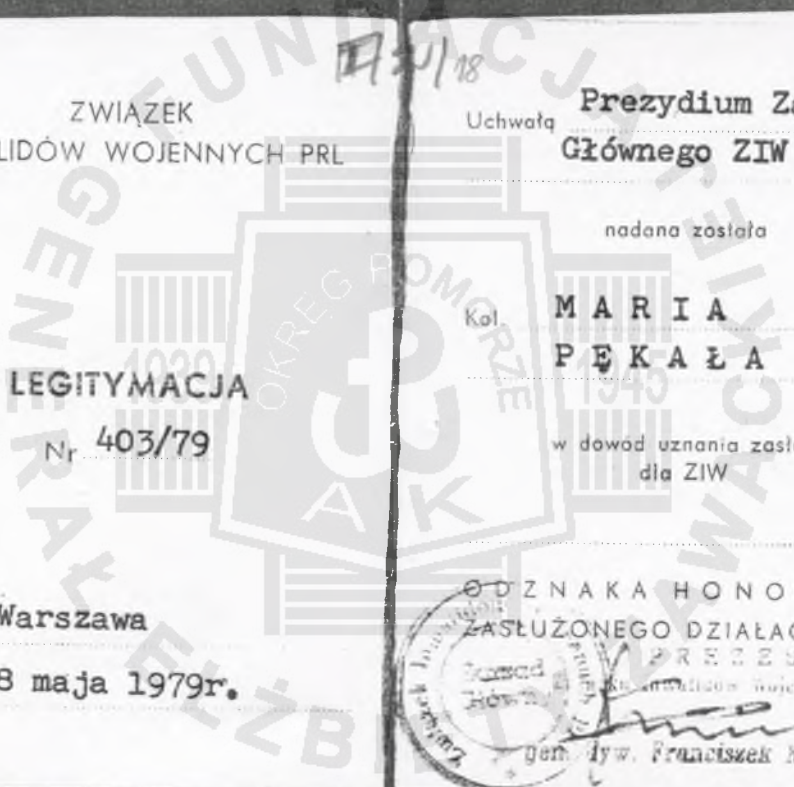
ODZNAKA HONOROWA
ZASŁUŻONEGO DZIAŁACZA ZIW

PREZES

gen. dyw. Franciszek Kuczarczyk

41/24

17/20/18

I/21/19

11/24

SIŁY ZBROJNE
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Na podstawie art. 65 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku
o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
(Dz. U. Nr 44, poz. 220)

DOWODCA POMORSKIEGO OKREGU WOJSKOWEGO

(nazwa organu uprawnionego do mianowania)

Rozkazem Personalnym Nr 370 z dnia 21.09. 19 73 r.

mianował

Obywatela plut. Pękala Maria c. Jana

(stopień, imię, nazwisko i imię ojca)

na stopień

STARSZEGO SIERŻANTA SZTABOWEGO

z dniem 12 października 19 73 r.

SZEF POWIATOWEGO SZTABU WOJSKOWEGO
INOWROCŁAW

ppłk Stefan CHILCZUK

Inowrocław dnia 8 października 19 73 r.

I/21/20

M/24

SILY ZBROJNE
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Na podstawie art. 65 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r.
o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
Dz. U. Nr 44, poz. 220)

RADA PAŃSTWA

uchwałą z dnia 22 kwietnia 1982 r.

mianowała

Obywatela st. sierż. szt. Marię PEKAŁĘ c. Jana

(stopień, imię, nazwisko i imię ojca)

na stopień

PODPORUCZNIKA

z dniem 9 maja 1982r.

Bydgoszcz

dnia 5 maja

1982 r.

PODPODLEGŁY
FUNDUSZOWY ODRĘBNO WOJSKOWEGO

gen. dyw. Józef UZYCKI

I/3 Inne materiały dokumentacyjne dotyczące reletonu

Ankieta opracowana przez Irenę Królakowską z W-ty u 1967r
(21 pytań) skierowana do kombatantek I i II Armii WP
w celu poznania losów kobiet-dobroci po wojnie

Ankieta wypełniła Maria Półka, wieś Rojewice pow. Inowrocław.

opis, oryg. k. 3. s. 1-6

Ankieta przekazana do Fundacji Irena Królakowska u 1998r

D/3/1

Ż. A. Kikieła, p. ta. Kawiszyn
w.ś. Rajewice
p.w. Tuornroetan

11/24

Irena Królikowska
Warszawa 10, ul. Sempołowskiej 3 m.25.

Warszawa, dnia .....1967r.

136

A N K I E T A

Zamierzam napisać pracę o losach kombatantek po wojnie. Jako jedna spośród Was, pragnę poznać historię Waszego życia, która pomoże mi zbadać wpływ służby wojskowej kobiet na ich późniejszą pozycję w społeczeństwie i rodzinie. Proszę więc uprzejmie o szczerą odpowiedź na postawione niżej pytania, ewentualnie dołączenie na osobnej kartce swego życiorysu. Jeżeli pragniecie pozostać nieznane, ankiety można nie podpisywać lub podać tylko wybrany pseudonim. Mile widziane wszelkie zdjęcia, które po wykorzystaniu, na życzenie adresatki, mogą być zwrócone.

Z góry dziękuję za współpracę.

- Po demobilizacji osiedliłaś się: / odpowiednie podkreśl/
 w mieście stołecznym,
 w mieście wojewódzkim,
 w mieście powiatowym,
 w małym miasteczku,
 na wsi,
 w osiedlu.

Dlaczego:

*Przebiegiem z wojny i męzo-
dumą rodzinną*

- Opisz pokrótce warunki, w jakich odbywał się Twój start życiowy po zdemobilizowaniu:

*Wznowieniem zdefiniowanej szkoły dla kobiet - samokształcenie
 w Poznaniu w 1945 r. i kmetum. Ho wreszcie
 lego z roku emulacja się do cyrilo i dublinie
 i jaskini systemu z uwagi i objadom gospodarstwa
 powieściowe, w związku z wstąpieniem rodzin-
 repatriantów z wschodu, w Rajewice
 pow. Tuornroetan. Rozpocząłam swoje życie w osiedlu
 warunkiem, ponieważ gospodarstwo było całkowicie
 zlikwidowane. Pociągamy kryje edukacja
 Rodziny w okropnych warunkach materialnych i
 zdrowotnych. Rodzeństwo postąpiło do miasta,*

druk. 4. letn. 1964. 27. 02. 67. OXII-7464. 15. 08. 67.

*do szkoły, o. Rodziców brzytwa przynajmniej. Było
 nam b. ciężko z z młodych powieści*

I/3/2

3. Start ten wydatnie ułatwiła Ci : rodzina,
przyjaciele,
państwo,
społeczeństwo,
instytucje społeczne,
radziłaś sobie całkowicie samodzielnie. /odpowiednie podkreśl/

4. Czy rozpoczęłaś naukę po zdemobilizowaniu:
tak,
nie.

Jeżeli tak, to dlaczego uważałaś to za konieczne: *musiałam*
podjąć swoje kontakty. Pomysł miałam się albo
nie ukazywać.

5. Rozpoczęłaś naukę - doksztalcenie się:
- już w roku 1945,
- kilka lat później, /kiedy/
- kilkanaście lat później,
- wcale nie uczyłaś się,

6. Jeśli rozpoczęłaś naukę, to czy:
- ukończyłaś szkołę podstawową,
- " " zawodową,
- " " . średnią ogólnokształcącą,
- " " " zawodową,
- wyższą.

7. Co zdecydowało o takim wyborze:

Jeżeli przerwałaś naukę, to podaj przyczyny tej decyzji / ile klas ukończyłaś:

Ukończyłam szkołę podstawową przed wojną
rolniczkę

8. Podaj zawód, w jakim pracujesz:

a/ Ile zarabiasz / jakie masz gospodarstwo/ : *10 ha*

b/ Jakie posiadasz mieszkanie: *2 pokoje, kuchnia*

c/ Czy posiadasz: Telefon,
radio,
telewizor,
adapter,
pralkę,
lodówkę,
odkurzacz,
inne;

nie! brak /smarko/
elektrycznego.

12. Czy jesteś zadowolona ze swych osiągnięć: - osobistych   tak ,   nie.
 - zawodowych   tak ,   nie.
 - społecznych   tak ,   nie.
 - naukowych   tak ,   nie .
 - małżeńskich   tak ,   nie.
 - towarzyskich   tak ,   nie.

13. Czy utrzymujesz więź z kombatantkami :
Tak,   nie..

Dlaczego:

To jest jedyny mój kontakt z życiem rodzinnym. Często szukam pomocy u kombatantek, które są bardzo usposobione

14. Opisz swoje osiągnięcia w pracy:

Pracowałam w pracy społecznej, w radzie przychodni Gminnej, Rady Handlowej w Województwie, Pracuję w zarządzie "Kółka Rolniczego" w Województwie, Pracuję w Powiatowym Zarządzie "Kółka Gospodarki w Innowrocławiu", Pracowałam w "Kółku Młodzieżowym" w Województwie

15. Napisz , kiedy wyszłaś za mąż, czy małżeństwo jest udane, ile masz dzieci, w jakim wieku:

W 1945 r. Niezbyt. Mam syna i córkę z której się bardzo cieszę (18 lat)

16. Podaj, gdzie uczą się /uczyły się / Twoje dzieci:

2 letnia Powszechnie w rodzinie

- Jak kierowałaś ich losami:

Chciałam, aby ukończyła Technikum Chemiczne w Bydgoszczy, ale odwróciła się od chemii, ale otrzymała na jej charakter. Teraz wychowuje się i kochać do swoich ojców

- Czy nie zawiodły pokładanych w nich nadziei:

nie - nie!

17. Czy Twoja rodzina szczyli się tym, że byłeś żołnierzem:

- tak, bardzo,
- tak,
- jest obojętna,
- nie.

Zilustruj to przykładami:

Corka i mój są dumni z mojej służby w wojsku
 mentosin i z mojej pracy społecznej.
 Corka mówi, że też bym umiała być żołnierzem
 jak ty byłeś! Była dłużej w emigracji Obrony
 i służyła w jednostce jako gość

18. Czy swoją przeszłość żołnierską wspominasz z przyjemnością, czy z niechęcią:

rozumiem

Dlaczego tak jest:

to były ciężkie czasy. Byłam
 dwa razy ranna, ale byłam szczęśliwa i te
 czasy są dla mnie wspomnieniem

a/ czy uważasz, że służba wojskowa wpłynęła ujemnie na Twoją kobiecość?

nie uważam, tylko że była trudna

Podaj przykłady:

decyzje o tym, że nie adoptuję
 dziecka - siostry. Sama chciałam być
 i służyć w wojsku, ale nie miałam
 charakteru.

b/ czy uważasz, że służba wojskowa dała Ci jakieś szanse życiowe?

Podaj przykłady:

Wiedziłam, że po służbie w wojsku
 będę miała szansę na lepszą pracę
 i służyłam w szpitalu, ale inżynierowi służył
 na morze (10 km od hotelu - racofan, wódko) już
 przed wojną udało mi się wyjechać do
 Niemczech i poznałam dyplomatów i profesorkę
 i Bohonadczanów w szpitalu.

c/ czy ktoś Ci wytykał w sposób przykry okres służby wojskowej?

Podaj przykłady:

Pierwszy tak! Mój rodzina może
 Mój wrogiem był o moją przeszłość, ale
 obecnie wszystko się ułożyło.

11316

19. Czy Twoja córka /dzisiejsza młodzież/ byłaby ,Twoim zdaniem, zdolna pójść w Twoje ślady, gdyby zaszła tego potrzeba?

✓ Tak! Wychośowałam córki w duchu patriotycznym.

20. Podaj:

a/ Ile miałaś lat w chwili mobilizacji: 21 lat

b/ Jakie miałaś wykształcenie? Szkoła Przemysłowa i Technikum Handlowe Pracy

c/ Gdzie mieszkałaś przed wojną:
- miasto stołeczne,
- miasto wojewódzkie,
- miasto powiatowe,
- miasteczko,
- wieś,
- osiedle.

d/ Gdzie mieszkałaś przed mobilizacją? Oka Syberii
Z S.S.R.

e/ Gdzie pracowałaś? H. Lesie! Wzrostu koncernu
Innowo.

f/ W jakim stopniu wojskowym opuściłaś wojsko? Sierżant - sanitariuszka

g/ Jakie otrzymałaś odznaczenia i kiedy? Nie! Nie! Nie!

21. Czy chciałabyś coś jeszcze od siebie dodać:

✓ Często myślę o tym, że 21 roku z bronią nie rozstałam się, zdrowie straciłam i doświadczyłam w pierwszym mego życia niebezpieczeństwa, że nie miałem rodzimych lekarzy, które mogłyby mi dodać siły i siły. Liczko pracuję na rob. Nie sukotałam konsekwencji z moich rann. Nie chce rezygnować.

Jeszcze raz dziękuję Ci za udzielenie pomocy w tej pracy.

Z życia jestem mi się chyba coś należy, chociaż trochę usunąć.

II Materiały uzupełniające relacje

"Prezentacja" sylwetki Marii Pękala w szeregu Batalionu Kobiecego
im. E. Piłsudskiego 1 Armii WP.

Kserokopia mps k.1

II/4

11/24

Prezentujemy

Tak wyglądała MARIA PEKALA, gdy w szeregach Batalionu Kobiecego im. E. Plater I Armii WP brała udział w bitwie pod Lenino i pod Smoleńskiem, w forsowaniu Wisły, walkach o Warszawę i Bydgoszcz a następnie w krwawej batalii o Berlin. Zapewne została w wojsku, gdyż silnie związała się z wojennym trudem i przywykła do gorzkiego żołnierskiego losu, tym bardziej, że był on zapowiedzią lepszych czasów w wyzwolonym kraju, gdyby nie rany, odniesione w boju. Być może właśnie dlatego droga, którą obrała po przejściu do cywila, też nie była łatwa. Zaczęła wraz z mężem, również kombatanem, prowadzić gospodarstwo rolne w Jurewiczach pod Inowrocławiem. W bardzo szybkim okresie wydzwignęła z upadku to ponemieckie gospodarstwo i za osiągnięte w nim wyniki produkcyjne po dziś dzień otrzymuje pochwały, nagrody, wyróżnienia.

Druga pasją zasłużonej „platerówki” (otrzymała m. in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Srebrny Krzyż Zasługi, Medal „Zasłużony na Polu Chwały” i Medal „Zwycięstwa i Wolności”), jest robota społeczna. Od wielu lat pełni odpowiedzialną funkcję sekretarza Rady Kobiet przy ZW Związku Inwalidów Wojennych w Bydgoszczy, jest radną GRN i wiceprezesem Koła ZSL. Stała też na czele Gminnej Rady Kobiet oraz aktywnie udziela się w Radzie Nadzorczej GS „Samopomoc Chłopska” i Banku Spółdzielczym. „Uważam — twierdzi — że również w czasach pokoju trzeba zachować zdecydowaną postawę w codziennej walce o lepsze jutro. Zapal i zaangażowanie są bowiem najlepszą bronią przeciwko coraz częściej obserwowanemu wygodnictwu, nihilizmowi i objętości społecznej, tak bardzo utrudniających postęp nie tylko w mej gminie, ale i w całym regionie bydgoskim, z którym związałam się już od 1945 roku”.

(SP)

IV

Korespondencja

List Adeli Żurawskiej Przewodniczącej Zespołu Kombatantów WP
Związku Kombatantów RP i Wiśniewski Polityczny Zarząd Główny
W-6a, dnia 22 IV 1998 adresowany do Meni's Półkietu
z apelem o przyjęcie swojej relacji ze służby w Wojsku

Mps, kserokopie k.t. s. 1-2

Warszawa, dnia 22.04.98r

ZWIĄZEK KOMBATANTÓW
 RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
 POLITYCZNYCH
 ZARZĄD GŁÓWNY
 00-467 Warszawa, Al. Ujazdowski 6a
 AL. Ujazdowski 11c 6 r

Koleżanka

Mania

Pszuda

„Bądźmy wreszcie wszystkie razem”

W maju 1996 roku zwróciła się do nas jako do zespołu Kombatantek W.P. prof. Elżbieta Zawacka z zaproszeniem do wzięcia udziału w sesji naukowej na temat : „Wojenna służba Polek na wszystkich frontach II wojny światowej”.

Uznaliśmy, że temat ten jest nam bliski, bo zmierza do integracji wszystkich kobiet-żołnierzy walczących o niepodległość na wschodzie i zachodzie. Integracja taka, a nie przeciwstawne nurty sprzyja wykazaniu pełnego wysiłku wojennego polskich kobiet-żołnierzy.

Wzmianka o prof. Elżbiecie Zawackiej jest w tym miejscu konieczna. Jest Ona legendarną postacią / pseudonim „Zo” / walki podziemnej AK. Była kurierem Komendy Głównej Armii Krajowej na kraje zachodnie. Przekroczyła łącznie sto kilkadziesiąt razy rozmaite granice. Z Londynu powróciła jako cichociemna. Po wojnie represjonowana wieloletnim więzieniem, ale te przeżycia nie załamały Jej i nie poddała się urazom, lecz z całą energią poświęciła się się wydobyciu na światło dzienne walki Polek żołnierzy wszystkich formacji z prawa i lewa w imię prawdy historycznej.

Współpracę z Nią rozpoczęliśmy od przygotowań do sesji naukowej zapowiedzianej na 16-17 listopada 1996 roku w Toruniu, która poświęcona była wyłącznie dziejom wojennej służby kobiet na wszystkich frontach II wojny światowej.

W sesji tej przekształconej w zjazd kombatantek wzięło udział 29 naszych koleżanek z całego kraju. Wśród wielu referatów i komunikatów z naszej strony wygłoszono 3 referaty :
 / Ada Żurawska, „Powstanie i szlak bojowy Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater”, Janina Wołanin „Służba kobiet oficerów, jako dowódców męskich oddziałów bojowych” oraz Krystyna Jodkowska „(o ^{wojennej} powojennej służbie kobiet W.P.). W dyskusji zabrały głos : Janina Kubica - z warszawskiego Klubu 1-cj Dywizji im. T. Kościuszki, Janina Radwan - przewodnicząca krakowskiego Klubu Kombatantek W.P., Janina Duda - spadochroniarka z

Warszawy oraz Genowefa Likowska - również z Warszawy. Przewodniczący Krajowej Rady Kombatantów W.P. gen. Wacław Szklarski reprezentował na sesji Zarząd Główny ZK RP i B.WP.

Wspomniana prof. Zawacka jest równocześnie założycielką i Przewodniczącą Rady Fundacji Archiwum Pomorskiego AK w Toruniu. Ona właśnie zainicjowała zorganizowanie Ogólnopolskiego Archiwum Wojennej Służby Kobiet. Chodzi o zgromadzenie w jednym miejscu wszelkich materiałów dokumentacyjnych, przedstawiających rzetelną wiedzę o udziale kobiet w II wojnie światowej.

Akcja ta właśnie nadal trwa. Zbiory takich relacji / o które prosimy / pochodzące od innych ugrupowań kobiecych biorących udział w II wojnie światowej znajdują się już w tym archiwum. Natomiast naszych relacji ciągle brak, choć było nas przecież w I i II Armii kilkanaście tysięcy.

W związku z powyższym opracowałyśmy tzw. „schemat relacji o służbie kobiet-zolniczy w I i II Armii Wojska Polskiego w latach 1939-1945”. Jest on wzorowany na formularzu z Archiwum toruńskiego oraz na naszej karcie informacyjnej z końca lat osiemdziesiątych.

Apelujemy więc do wszystkich Koleżanek, aby podeszły ze zrozumieniem do wagi historycznej tego zagadnienia i zechciały jak najpilniej nadesłać swoją relację na adres:

Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych -

Zarząd Główny / Teczka Platerówek /, Al. Ujazdowskie 6 a, 00-461 Warszawa

Byłoby ze wszech miar wskazane nadesłanie nawet najmniejszych notatek na temat żyjących i nieżyjących Koleżanek.

Jesteśmy żywymi świadkami i uczestnikami historii, z każdym rokiem nas ubywa. Nie zwlekajmy zatem i zechciejmy pozostawić potomności świadectwo naszego udziału w wysiłku zbrojnym na rzecz wyzwolenia Ojczyzny.

Łącząc serdecznie podrobniej do Koleżanek które przeżyły tą ciężką wojnę tak jak ja. dwa załączniki:

- schemat
- kserokopia artykułu z miesięcznika „Polsce Wierni”.

Maria Pękalska

Przewodnicząca
Zespołu Kombatantek W. P.
A. Żukowska

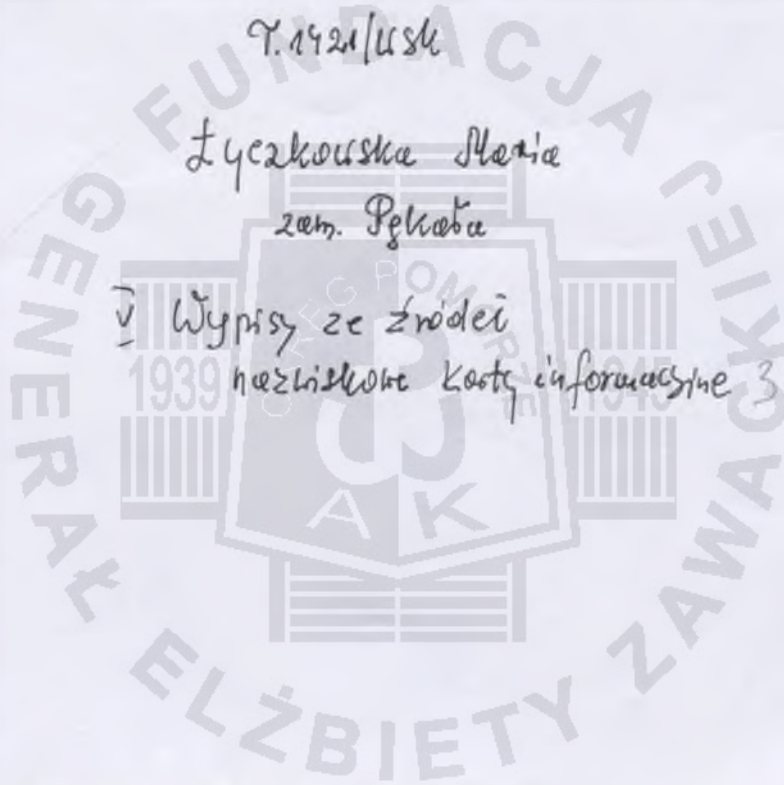

9.1921/1584

LHP

Łyczkowska Maria
zam. Pękala

Wypisy ze źródeł
1939 nazwiskowe karty informacyjne 3

1

T. 1421/LSK

ZSRR-LWP

PĘKAŁA Maria

z d. Łyczkowska

Zródła informacji:

Relacja własna

Ankieta anonimowa z 1967r.

Załączn. 12 legit.odznaczn. xero
2 zaświadczenia xxero
2 nominacje xero.

Złożono: Archiwum Pomorskie A.K.
78-100- Toruń ul. W.Garbary 2.

I.Król./98.

11/24

i

9. 1421/MSK

LWP

Pełka Maria

z ob. Łyczkowskie (nazw. faktowe Kikiela)

Do wybuchu wojny 1939 - uczennica w szkole Siedziej
w Bohonoczynie, zamieszkała z rodzicami w Woli Dubowickiej
pow. Łyczakowski woj. Starobelski. 1 IX 1939r. Wyjechała ze szkoły
ok. 80 kilometrów jako sanitariuszka na front w kierunku
W-ny. Na stacji Chodorów pociąg został zbombardowany
zmuszone były uciekać do sąp. wódz (oko jezera Łyk, Łyk)
ze strachu przed aresztowaniem zmieniła nazwisko
jako Kikiela Maria. 10 II 1940r. NKWD aresztowało całą
rodzinę i reszta została na północny Syberii do Egradu.
Pracowała przy uprawie lasu. W dokumentacji w jej rozpisaniu
M. Łyczkowska występuje jako Kikiela

A. Roj 2014

zob. Relacja 9. 1421

i

T. 1421/456

LHP

Łyczkowska Maria

z um. Pzkołce

Powróta do wojska, polskiej dywizji jako odwołanie
16 VII 1943r. w Sielcach. Przechodzona do Bat. Kobiecego
im. E. Plater. Studyka w łączności i służbie kwatermistrz.
Rehabilitowana w 1945r. jako sierżant - sanitariuszka
Posada stopień podporucznika.

zob. Relacja T. 1421/456

17. Dziej 2014

Pełata Maria
88.100 Inowrocław

11/24

Kierownik

ŁYCZKOWSKA Maria

STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

SWW 1824-331

ZN-96/1

5 904149 026004

